

Nr. 15902 din 23.07.2018

ORDINE DE ZI

a ședinței Comisiei de Dialog Social din data de 26 Iulie 2018 ora 11⁰⁰ –

sala mică de ședințe a Palatului Administrativ

1. „Dinamica câștigurilor medii salariale nete reale din județul Bacău și din întreaga economie națională, în urma aplicării Legii unitare și a noului Cod Fiscal începând cu anul 2018”.

Prezintă: dna Eugenia Harja – director executiv – Direcția Județeană de Statistică Bacău

2. Diverse

PREFECT,
MARICICA LUMINIȚA COȘA

23 07 18 10

PREȘEDINTE,

SORIN BRAȘOVEANU

SUBPREFECT

VALENTIN IVANCEA

Institutul Național de Statistică
Direcția Județeană de Statistică Bacău
Nr. 2815 din 20 iulie 2018

**Dinamica câștigurilor medii salariale nete reale din județul Bacău și
din întreaga economie națională, în urma aplicării Legii unitare a
salarizării și a noului Cod Fiscal începând cu anul 2018**

Câștigurile salariale constituie cea mai importantă categorie de venituri, având ponderea cea mai mare în veniturile totale ale gospodăriilor din țara noastră. Astfel, în Regiunea de Nord-Est ponderea veniturilor din salarii în total venituri bănești medii lunare ale unei gospodării este de 58,0%¹ (față de media țării de 67,5%), urmate de veniturile din prestații sociale (25,2% în Regiunea de Nord-Est și 23,8% media țării).

Câștigurile salariale se calculează sub două forme binecunoscute: brut și net.

Câștigul salarial nominal **brut** cuprinde salariile, respectiv drepturile în bani și în natură convenite salariaților pentru munca efectiv prestată (inclusiv pentru timpul lucrat suplimentar) potrivit formei de salarizare aplicată, sporurile și indemnizațiile acordate ca procent din salariu sau sume fixe, alte adaosuri la salarii potrivit legii, sumele plătite pentru timpul nelucrat (concedii de odihnă și studii, zile de sărbătoare și alte zile libere, sumele plătite din fondul de salarii pentru concediile medicale), premiile, primele de vacanță și alte sume plătite din fondul de salarii conform actelor normative sau contractelor colective de muncă, sumele plătite din profitul net și din alte fonduri, inclusiv contravaloarea tichetelor de masă.

Pe baza acestor câștiguri se calculează și câștigul salarial mediu lunar, care reprezintă raportul dintre sumele plătite salariaților de către operatorii economici în luna de referință, indiferent pentru ce perioadă se cuvin, și numărul mediu de salariați.

¹ I.N.S., Ancheta Bugetelor de Familie, trim. IV 2017

Până în ianuarie 2018, câștigul salarial nominal net se obținea prin scăderea din câștigul salarial nominal brut: a contribuției salariaților pentru asigurările sociale de sănătate (5,5%), a contribuției individuale de asigurări sociale de stat (10,5%), a contribuției salariaților la bugetul asigurărilor pentru șomaj (0,5%) și la final a impozitului (16%).

Începând cu luna ianuarie 2018, conform OUG nr. 79/2017 cu modificările și completările ulterioare, contribuția de asigurări sociale, respectiv cele de asigurări sociale de sănătate care cădeau în sarcina angajatorului au fost transferate în sarcina salariatului, fiind suportate în totalitate de acesta. Astfel, începând cu 1 ianuarie 2018, **câștigul salarial nominal net** se calculează scăzând din câștigul salarial nominal brut: contribuția salariaților pentru asigurările sociale de sănătate (10%), contribuția individuală de asigurări sociale de stat (25%), iar după toate acestea a impozitului (10%).

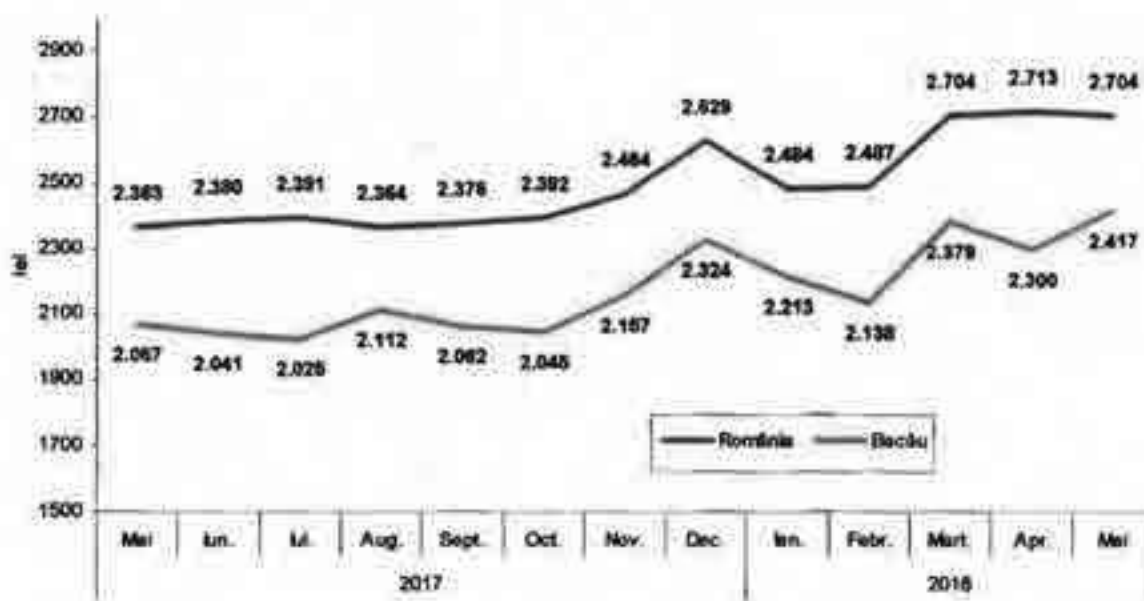
Începând cu 1 ianuarie 2018 au intrat în plată și noile salarii prevăzute prin legea salarizării unitare, respectiv Legea 153/2017, care prevedea printre altele și majorarea salariilor cu 25%, dar nu mai mult decât maximul prevăzut pentru a fi atins în anul 2022 în grila de salarizare a fiecărei categorii de bugetari. Această majorare a acoperit la marea majoritate a bugetarilor contribuțiile angajatorului care au fost transferate la angajat. Cu toate acestea au mai existat o serie de salariați bugetari cărora le-a scăzut salariul net, fie datorită încadrării în altă grilă de salarizare inferioară decât cea inițială, caz în care s-a atins plafonul maxim din grilă fără a acoperi contribuțiile angajatorului oprite începând din ianuarie 2018 de la angajat, fie datorită limitării sporurilor la maxim 30% pe ordonator de credite.

Prin Legea 79/2018, care a aprobat cu modificări și completări OUG 91/2017, care la rândul său a modificat și completat Legea 153/2017, s-au îndreptat o serie de scăderi ale salariului net, prin majorarea plafonului maxim pentru personalul de conducere al anumitor categorii de bugetari începând cu 1 aprilie 2018, chiar dacă aceste modificări nu au rezolvat complet problema aceasta.

Începând cu 1 martie 2018, conform Legii 153/2017, au mai fost majorate cu 20% salariile din învățământul preuniversitar și universitar de stat, iar pentru cei din sistemul de sănătate publică s-au acordat salariile la plafonul maxim prevăzut pentru anul 2022.

Toate aceste modificări legislative se pot observa și din imaginea grafică care prezintă evoluția câștigului mediu salarial net în perioada mai 2017 - mai 2018.

Evoluția lunară a câștigului salarial mediu net în România și județul Bacău (lei)

Decalajul înregistrat între județ și țară, în ceea ce privește câștigul salarial nominal mediu net lunar a crescut în perioada analizată, de la o valoare minimă de -252 lei (-10,7%) în august 2017, la un maxim de -413 lei (-15,2%) în aprilie 2018.

În cadrul Regiunii de Nord-Est, câștigurile salariale medii nete din județul Bacău au fost în permanență pe locul al doilea după județul Iași, cu mențiunea că toate județele regiunii se află sub media țării.

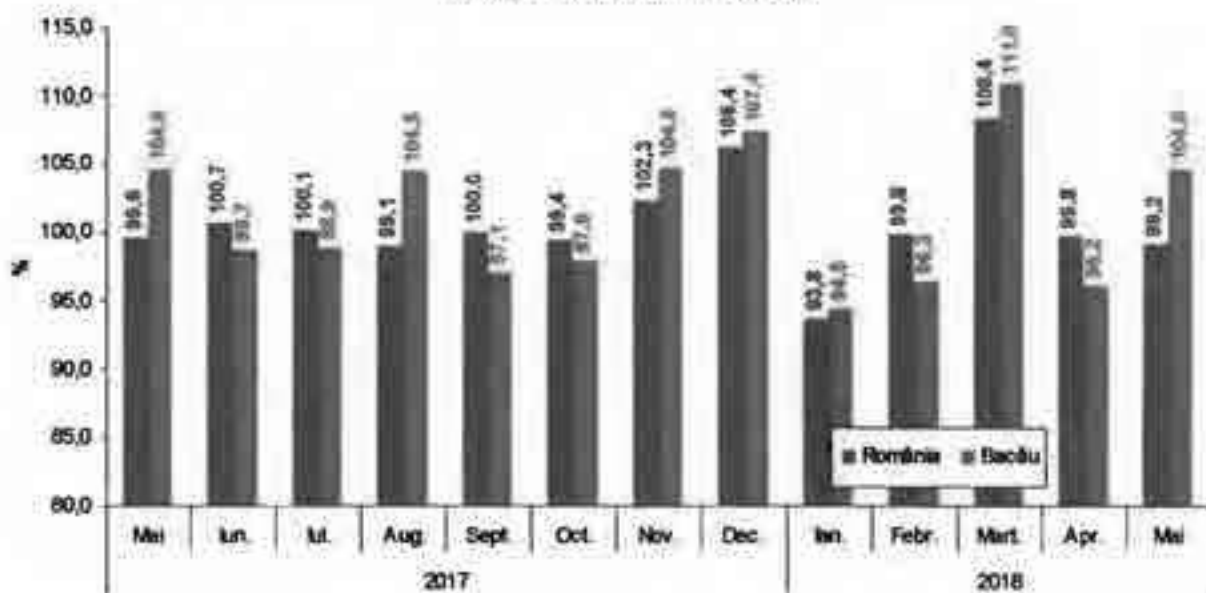
Precizăm faptul că evoluția câștigurilor medii salariale este în general una sezonieră, fiind influențată de lunile în care se acordă diferite premii în bani sau în natură, în special cu ocazia anumitor sărbători. Din acest motiv în fiecare an se înregistrează un maxim în luna decembrie. Prin urmare, scăderile medii salariale care se observă și din grafic în luna ianuarie 2018, nu sunt numai datorită unor scăderi de salarii nete datorate modificărilor legislative, ci în mare parte sunt datorate primelor de Crăciun, a diferitelor bonusuri de final de an acordate, dividende și altele de acest gen, o parte din acestea fiind acordate și în luna ianuarie la unii angajatori, motiv pentru care și în luna februarie din acest an se înregistrează scăderi ale câștigului mediu net salarial față de ianuarie.

În luna martie 2018 câștigul mediu net salarial a cunoscut din nou un salt în termeni nominali cu +8,7% în România și cu +11,3% în județul Bacău. Dacă la nivelul țării media pe economie s-a stabilizat în luna mai 2018 ușor sub cea din

aprilie, dar la nivelul lunii martie, în județul Bacău aceasta a cunoscut o creștere cu 5,1% (+117 lei), după o scădere cu 3,3% (-79 lei) suferită în aprilie.

În termeni reali, dinamica lunară a câștigului mediu salarial net din județul Bacău, comparativ cu media țării, poate fi observată în graficul de mai jos.

Dinamica reală față de luna precedentă a câștigului salarial mediu net din România și județul Bacău (%)

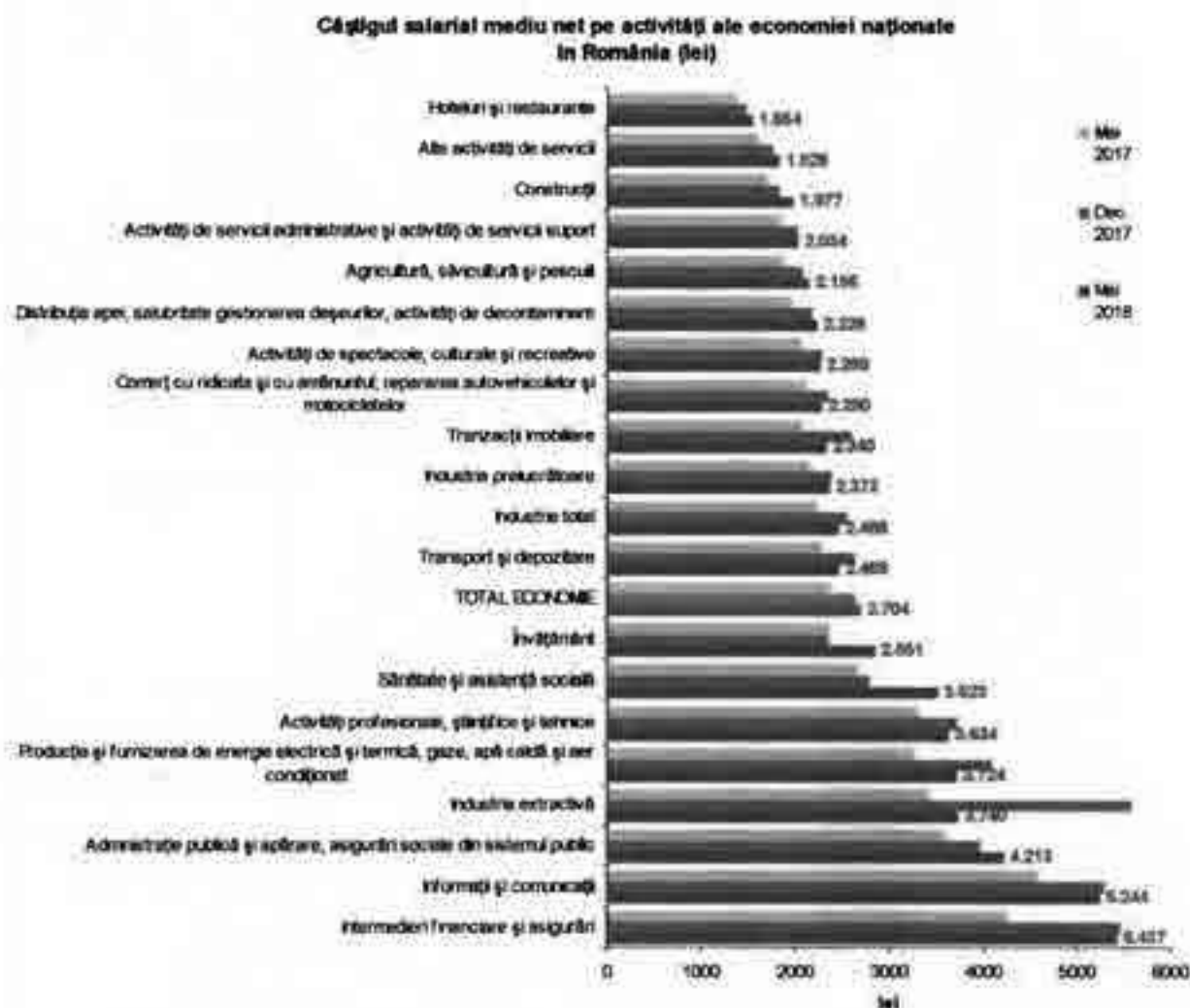
În afara majorărilor date de primele ocazionale sezoniere, vârful de creștere se vede clar începând cu luna martie, cu siguranță și ca influență a majorărilor din învățământ, sănătate, a unor corecții aduse legii unitare a salarizării.

Salariul real reprezintă cantitatea de bunuri și servicii de consum care poate fi cumpărată, la un moment dat, cu salariul nominal. Evoluția puterii de cumpărare se măsoară prin raportul dintre indicele câștigului salarial mediu nominal net și indicele mediu al prețurilor de consum.

Dacă în luna mai câștigul mediu net salarial la nivelul țării a scăzut cu 0,3% față de luna aprilie, această scădere a fost amplificată de o rată a inflației de 0,47%, ceea ce a condus la scăderea reală a acestora cu 0,8%. În județul Bacău, pentru aceeași perioadă a avut loc o creștere în termeni nominali cu 5,1%, iar în termeni reali cu +4,6%.

Pe activități ale economiei naționale există în continuare mari decalaje, raportul dintre cel mai mare câștig salarial mediu net din activitatea de "intermedieri financiare și asigurări" și cel mai mic din "hoteluri și restaurante" fiind de aproape 3,5 ori.

În următoarea figură grafică se pot observa atât decalajele dintre salariile pe activități principale, cât și activitățile cu creșteri mai mari în mai 2018 față de mai 2017 sau cu diferențe mai mari pozitive în mai 2018 față de decembrie 2017, fiind vorba în mare parte de activitățile în care s-au acordat diferite câștiguri suplimentare (prime) în decembrie.

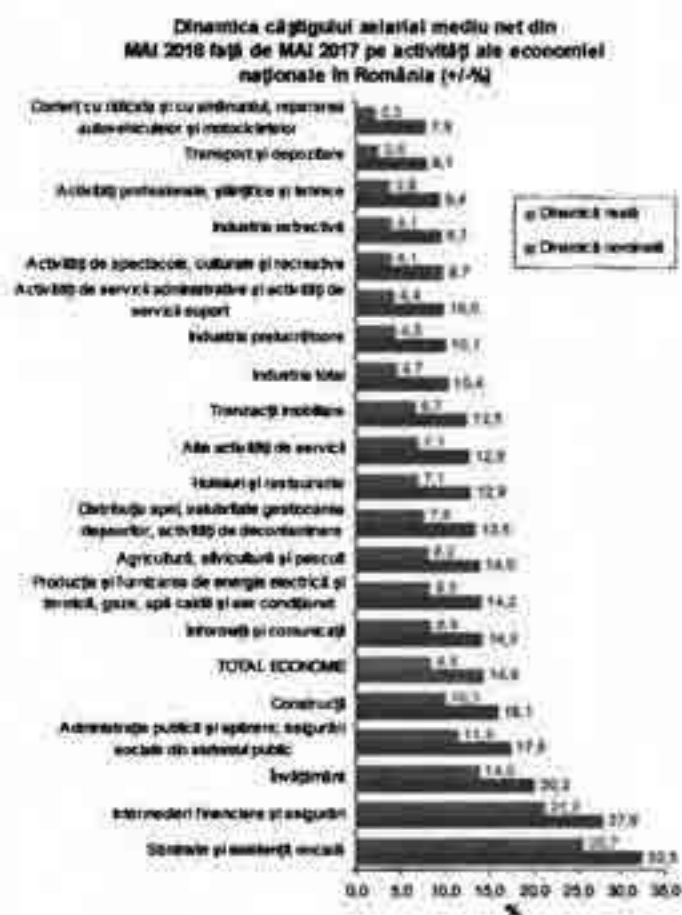
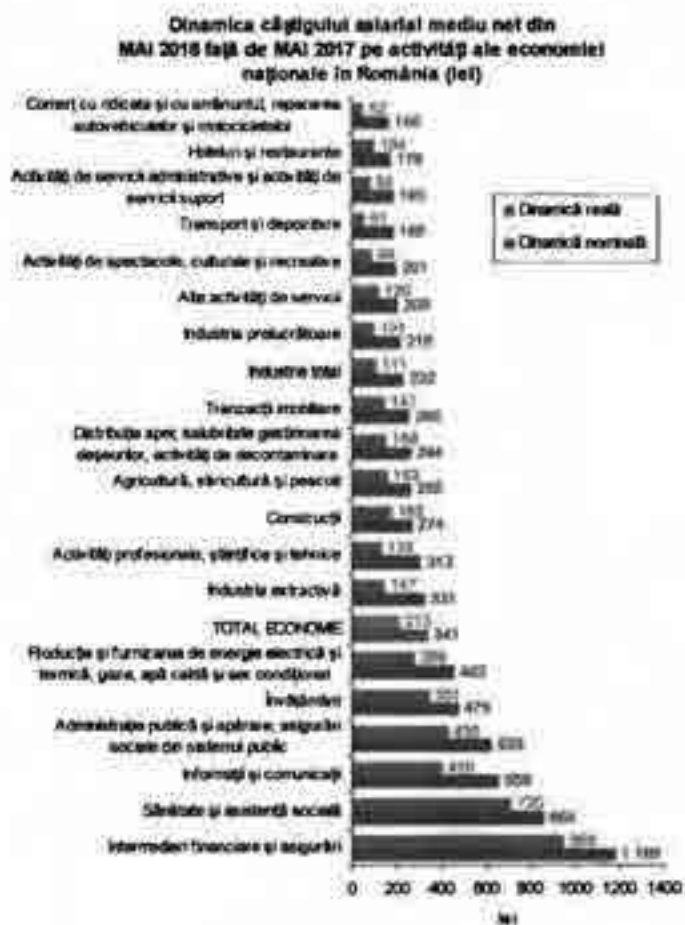

Se poate observa că la toate activitățile există creșteri ale câștigului mediu net salarial în mai 2018 față de mai 2017, ceea ce înseamnă că în medie nu numai că nici o activitate nu a pierdut la salariul mediu datorită introducerii plății tuturor contribuțiilor de către salariat, dar s-a înregistrat chiar și o creștere.

De asemenea, indirect se pot observa activitățile care în general au acordat diferite prime ocazionale în decembrie, cele mai mari fiind în "industria extractivă", în "intermedieri financiare și asigurări", "activități profesionale, științifice și tehnice" și "transport și depozitare". Pot fi observate și creșterile mai mari din "învățământ" și din "sănătate și asistență socială", cu mențiunea că aceste medii înglobează și sistemul privat, nu doar cel bugetar.

Dacă media câștigului salarial net din învățământ din urmă cu un an era sub media pe economia națională, o dată cu majorările din martie 2018, aceasta a trecut peste media pe economie.

Din păcate, o parte din creșterile medii nete salariale au fost între timp anulate de creșterea medie a prețurilor de consum. De remarcat că în acest an s-au înregistrat rate de creștere anuală a prețurilor din cele mai mari, cuprinse între un minim de +4,32% în ianuarie 2018 față de ianuarie 2017 și maxim de +5,41% în mai 2018 față de mai 2017. Aceasta după ce în perioada primului semestru din anul trecut ratele anuale de creștere a prețurilor medii de consum au fost sub 1%, crescând la peste 3% în ultimele două luni din an.

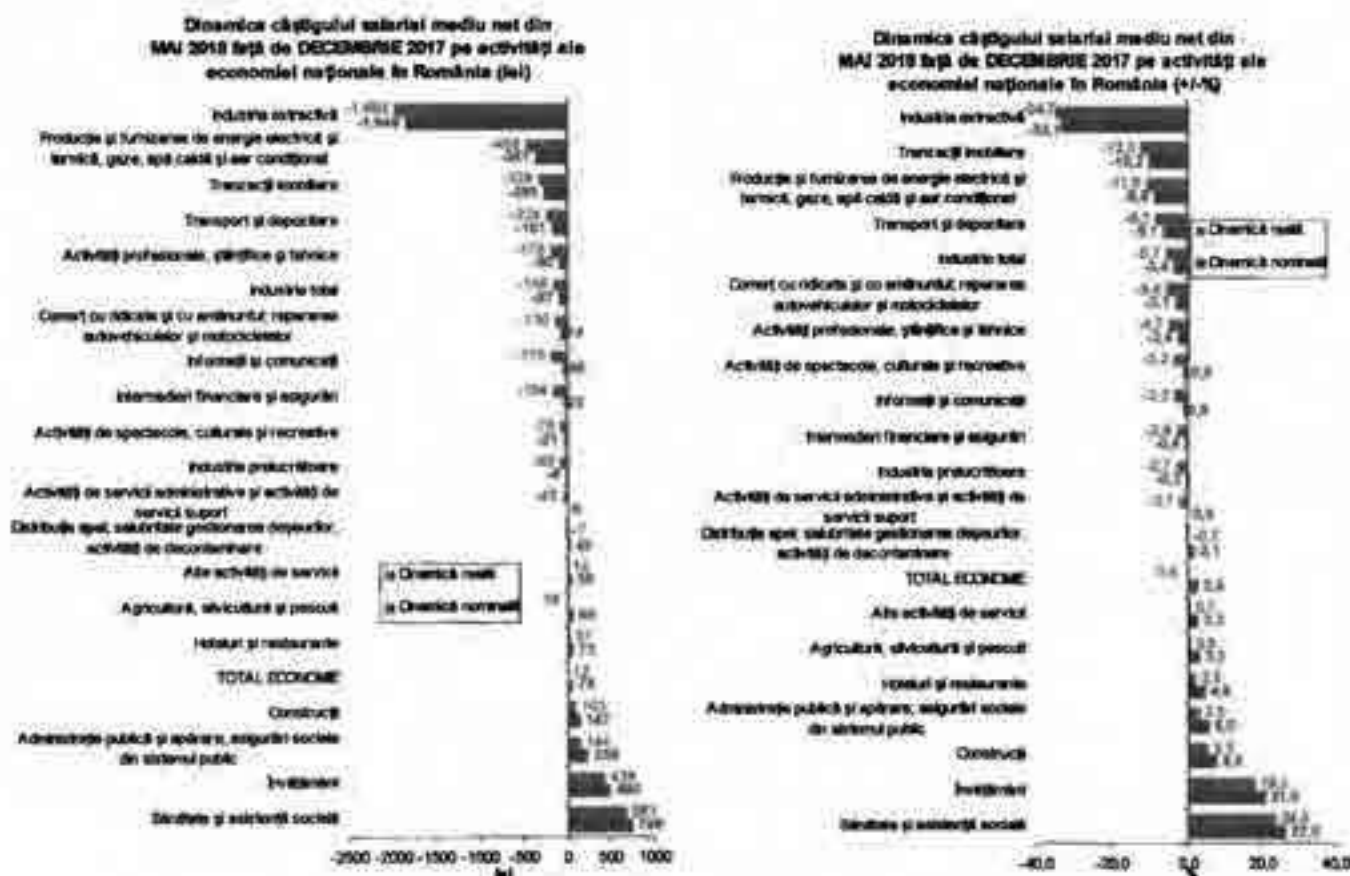

Dacă pe economia națională câștigul mediu salarial net a înregistrat o creștere nominală cu 14,4% în mai 2018 față de mai 2017, datorită creșterii medii a prețurilor de consum pentru aceeași perioadă cu 5,41%, acesta a cunoscut o creștere reală cu 8,5%, după cum se poate observa și din graficul de mai sus. Practic creșterea nominală de +341 lei a câștigului net salarial a fost anulată de

inflație cu 128 lei, iar salariatul a rămas cu o creștere reală de +213 lei cu care să-și cumpere în plus bunuri sau servicii, față de aceeași lună din anul trecut.

Cele mai mari creșteri reale în mărime relativă în decursul ultimului an, peste creșterile medii pe economia națională, s-au înregistrat în ordine descrescătoare în următoarele activități: "sănătate și asistență socială" (+25,7%, respectiv +720 lei în prețurile medii ale lunii mai 2018), "intermedieri financiare și asigurări" (+21,3%, respectiv +955 lei), "învățământ" (+14,0%, respectiv +351 lei), "administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public" (+11,5%, respectiv +435 lei) și "construcții" (+10,1%, respectiv +182 lei).

Datorită unor câștiguri ocazionale suplimentare acordate în general în luna decembrie fie cu ocazia sărbătorilor de iarnă fie la final de an, dinamica lunii mai față de luna de sfârșit de an anterior este influențată de acest factor. Astfel, în imaginea grafică de mai jos se pot observa cele mai mari scăderi de salarii atât nominale cât și reale, înregistrate în activitățile în care în general se acordă diferite premii, prime. Astfel spre exemplu în "industria extractivă" câștigul mediu net salarial înregistrează în această perioadă o scădere nominală cu 33,1% (-1.849 lei) și o scădere reală cu 34,7% (-1.983 lei). La fel și în activitatea de „tranzacții imobiliare” unde scăderea nominală este cu 10,2% (-265 lei), iar reală cu -12,3% (-328 lei).

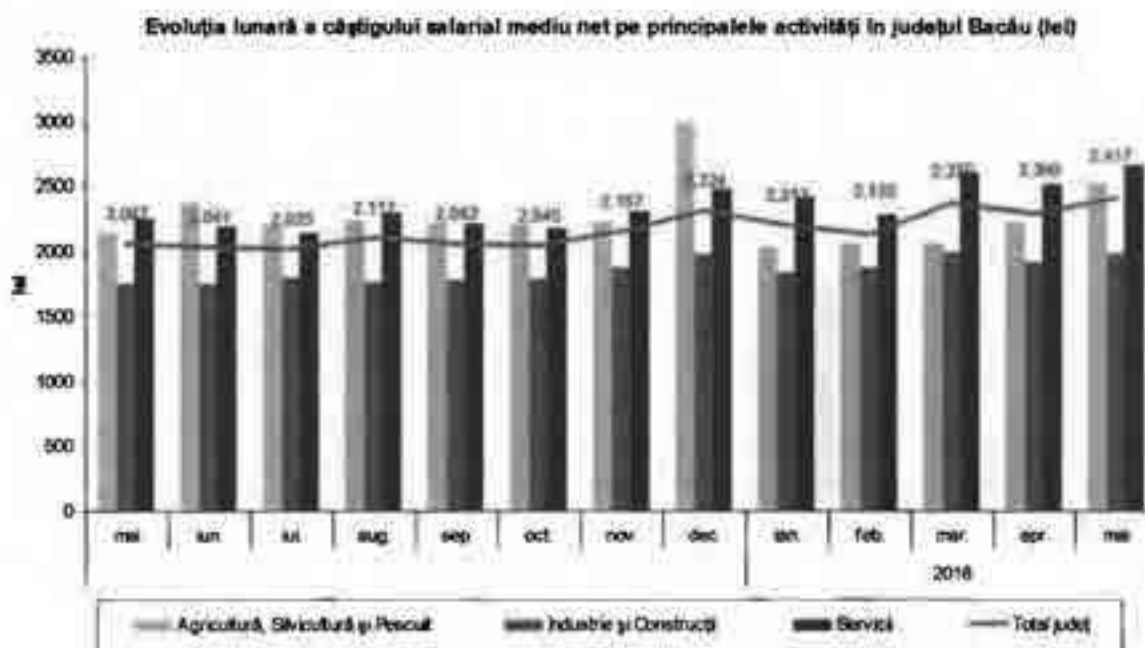

La polul opus, primele două activități care cunosc creșteri, sunt activități la care în general sectorul public este preponderent și la care nu se acordă prime, respectiv: "sănătate și asistență socială" la care creșterea este în termeni nominali cu 27,0% (+748 lei), iar în termeni reali cu +24,0% (+681 lei) și "învățământ", unde creșterea nominală a fost cu 21,0% (+495 lei), iar reală cu +18,2% (+438 lei).

În "administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public", creșterea nominală a fost cu 6,0% (+239 lei), iar reală cu +3,5% (+144 lei).

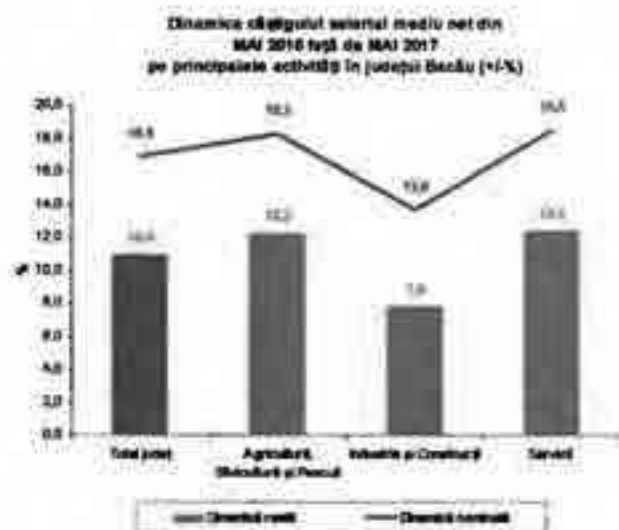
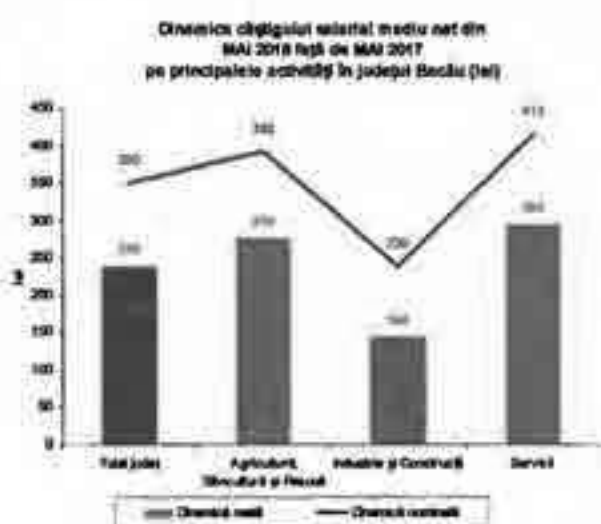
La nivelul județului Bacău, evoluția câștigurilor medii nete salariale au înregistrat în general același trend al țării, cu precizarea că datele lunare operative nu oferă detalii pe activități ale economiei naționale, fiind efectuate doar niște estimări pe trei sectoare mari de activitate.

Evoluțiile medii lunare în perioada ultimului an pot fi observate în graficul de mai jos.

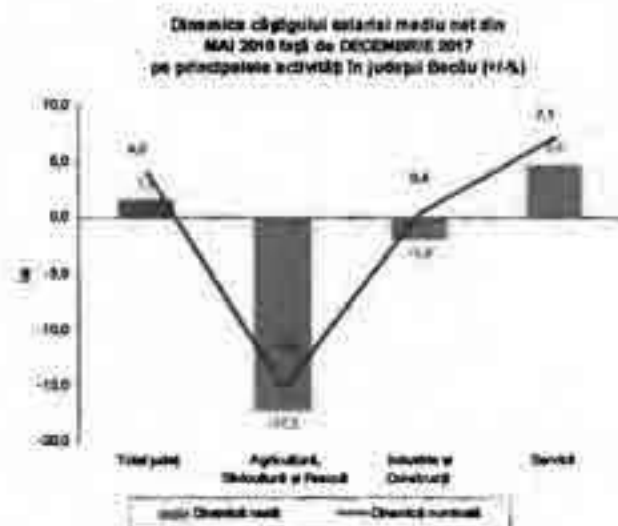
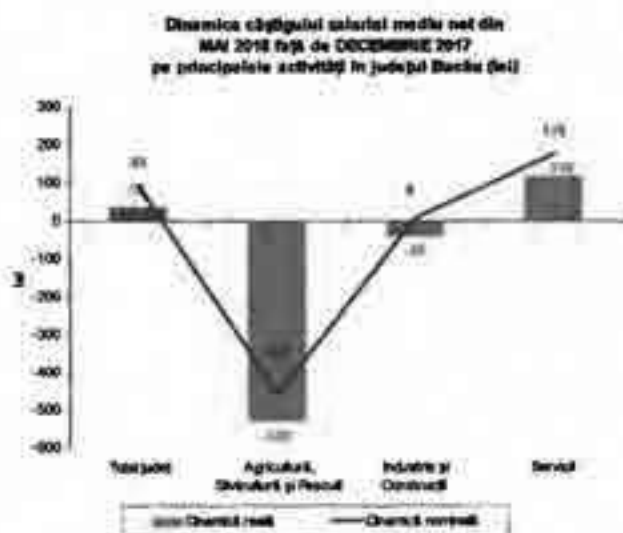

Se observă aceeași sezonabilitate a câștigului mediu net salarial în luna decembrie, mai accentuată în cazul județului în "agricultură, silvicultură și pescuit", după care media din acest sector cade sub media pe județ în următoarele 4 luni, dar revine din nou peste în ultima lună. Sectorul serviciilor cunoaște în fiecare lună un câștig mediu salarial net peste media județului, în timp ce "industria și construcțiile" se află în permanentă sub nivelul mediu.

Dacă pe total județ în luna mai 2018 câștigul mediu salarial net a fost cu +16,9% în termeni nominali față de mai 2017, respectiv cu +350 lei, în termeni reali acesta a fost cu +10,9%, respectiv cu +238 lei. După cum se observă și din graficele următoare, creșteri peste medie s-au înregistrat în "servicii" (+12,4% real, respectiv +294 lei) și în "agricultură, silvicultură și pescuit" (+12,2% real, respectiv +276 lei).

Față decembrie 2017, pe total județ câștigul mediu salarial net crește în termeni nominali cu +4,0% (+93 lei), iar în termeni reali cu +1,6%, respectiv cu +37 lei. Doar sectorul "agricultură, silvicultură și pescuit" înregistrează scăderi nominale, în timp ce în termeni reali doar sectorul "serviciilor" înregistrează o creștere cu 4,6% (+118 lei).

După cum s-a putut constata din datele statistice operative lunare, date oficiale estimate și publicate de către Institutul Național de Statistică, începând cu

luna martie a crescut, față de luna decembrie 2017, câștigul mediu net salarial cu 2,85% nominal pe țară și cu +2,4% în județul Bacău, iar în termeni reali cu +1,5% pe țară și cu +1,0% în județul Bacău. Din această creștere, nu putem face o separație clară a creșterii datorate efectiv majorării aduse de legea salarizării unitare și a modificărilor și completărilor ulterioare și respectiv a creșterii datorate altor venituri chiar și ocazionale, care se includ în aceste câștiguri salariale, mai ales că în aceste medii calculate sunt incluse două sectoare de activitate, public și privat.

Câștigul mediu salarial net din județul Bacău rămâne în continuare sub media pe economia națională, iar dacă la nivelul acesteia în mai 2018 câștigul mediu net înregistrează o creștere nominală cu 2,9% față de decembrie 2017 (+0,4% real), județul Bacău finalizează luna mai cu o creștere mai mare a câștigului mediu net salarial nominal respectiv cu +4,0% și cu +1,6% în termeni reali.

Direcția Județeană de Statistică Bacău
Eugenia HARJA
Director executiv

